

Steward? Flygvärdinna? Värdinna!

Jorden runt
Dygnet runt
Ett fokus: Du
> Upptäck mer

A STAR ALLIANCE MEMBER

Lufthansa

DIN EKONOMI

Genvägen från mat till jord

Publicerad 2012-07-30 11:38

Jenny Harlen håller matrester som blandats med den japanska bokashimetoden i trädgårdslandet.

Foto: Helena Dahlgren

Snickra själv eller köpa färdig? En behållare för kompostering kan kosta från några hundralappar till flera tusen kronor. Ett nytt sätt att snabbt göra jord – med början i köket – är den japanska metoden bokashi.

– Det är kanske inte riktigt samma drag kring kompostering i dag som på 1990-talet. Men efter en svacka börjar intresset öka igen – en utveckling som påskyndas av övergång till viktbaserad soptaxa och indragning av latrinhämtningen i många kommuner. Det säger Gunnar Eriksson, som har arbetat i fyrtio år med kompostfrågor, driver Kompost Center i Överjärva, norr om Stockholm och nyligen kom ut med en bok om sitt specialämne.

I dag finns tre huvudtyper av kompostbehållare:

ANNONS:

Bläckpatroner – för en krona

Därför kan företaget bjuda på galna priset: "Populärt hos kunderna".

Trädgårdskompost, för löv, gräs och annat trädgårdsavfall. I regel en isolerad behållare av trä eller plast, ofta indelad i flera fack och öppen

ANNONS:

Sverige ihjältrampat 1943

Hämta och läs skrämmande artikel som avslöjar Hitlers anfallsplan.

www.krigsmyter.nu

Danmark är genvägen!

Kör via Danmark till Tyskland. Spara flera timmar!

www.scandlines.se/genvag

MATCHAD BOKA ANNONS HÄR >

Skriv ut

Öka textstorlek

Rätta artikeln

LÄSARREAKTIONER

 Tweet 0

 Rekommendera 0

0

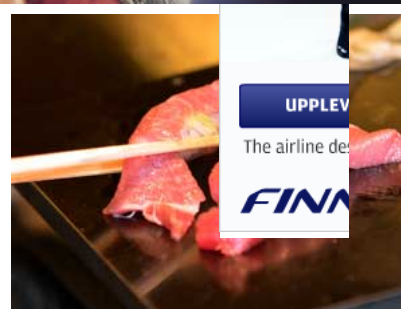
Tipsa via e-post

0 kommentarer

1 Bloggar

Fakta: Går att kompostera

Går att kompostera:
 Kött, fisk och skaldjur
 Frukt- och grönsaker
 Ägg och äggskal
 Ost
 Bröd
 Kaffesump, teblad och filterpåsar
 Snittblommor och krukväxter
 Ofärgat och oplastat papper
 Hushållspapper, äggkartonger och liknande
 Husdjursspån
 Går INTE att kompostera:
 Plast, metall, glas, gummi, textil
 Kemikalier och annat miljöfarligt avfall
 Färgat och plastat papper

UPPLEV

The airline de

FINN

Serverar svävande sushilunch

Fjärrstyrd servering. Sushirestaurangens personal styr de flygande matbrickorna med sina surfplattor.

ANNONS:

"För att bli bäst måste man träna bäst"

SE FILMEN

Samsung GALAXY S4
 Life companion

Mer från Ekonomi

uppåt och nedåt. Billigast men sämst är nåthållare, som lätt torkar ur komposten och ger fritt tillträde för sniglar. Färdiga behållare finns att köpa från ett par hundra kronor till drygt 4 000 kronor. För den som vill snickra själv finns byggbeskrivningar på nätet. Komposten fryser vanligtvis på vintern.

Hushållskompost för matrester. Behållare av trä eller plast – vanligtvis med gallerbotten men i övrigt sluten – som bör rymma minst 250 liter och vara tillräckligt isolerad för att hållas varm vintertid. Det finns också roterande varianter i plåt. Kontrollera med kommunen vilka bestämmelser som gäller för hushållskomposter. Kräver att torrt strömaterial tillförs, skydd för gnagare och möjlighet att leda bort lakvatten. Priser från cirka 1.000 kronor till 6.000 kronor.

Latrinkompost. Kombinerar ofta med separerande toalett, eftersom en kompost där urinet letts bort ger mindre lukt och är lättare att hantera. Har tät botten och består i regel av två separata delar, där kompostmaterialet efter sista påfyllning ska ligga i upp till ett år före användning. Kan även kombineras med kompostering av hushållsavfall. Kontrollera med kommunen vilka bestämmelser som gäller. Från cirka 1.500 till 6.000 kronor.

När behållaren väl är köpt och placerad – gärna skuggigt – är det bara att ta reda på hur komposten ska skötas, och där är kunskapen ofta bristfällig.

– Många tror att maskarna gör jobbet, men i själva verket är det mikroorganismer som sköter det mesta och de behöver både vätska och näring. Det finns i övermått i matavfall, så för en hushållskompost finns bara ett måste – tillför alltid torrare material, sönderrivna tidningar fungerar utmärkt, säger Gunnar Eriksson.

Små balkongkomposter finns, men fungerar sällan på vintern. För en miljömedveten lägenhetsägare kan kanske en japansk metod att förkompostera matrester vara ett steg på vägen. Den kallas bokashi och bygger på att ett speciellt strö med bland annat mjölksyrebakterier och jästsvamp tillförs avfallet i ett slutet kärl. Efter några veckor är det jästa innehållet i den fyllda behållaren moget att läggas i jord för att på cirka en månad förvandlas till näringsrik odlingsjord.

– Vi har ett par tusen kunder i dag som använder sig av metoden, säger Bertil Olsson, som tillsammans med hustrun Jenny Harlen har lanserat bokashi i Sverige, från sin gård i Säffle.

Bo Westmar
bo.westmar@dn.se

Dela	Kommentarer (0)	Bloggat (1)
Rekommendera	0	0
Tweet	0	Tipsa via e-post

ANDRA HAR LÄST

[Bankman gjorde överföring i sömnen](#)

[Statlig grekisk tv och radio slutar sända](#)

[Kändisdesigner jagas för obetalda arbeten](#)

ANNONS:

Välj efter ditt behov!

Få din bil försäkrad inom 5 min. Nu 10% rabatt. Köp direkt online!
www.if.se

Gravis + Sushi?

Vad funkar och inte? Prenumerera gratis.
www.trygghansa.se

3000 kr i välkomstbonus!

Bli kund nu - få upp till 3000 kr att spela för!
casinored.betsafe.com

MATCHAD

BOKA ANNONS HÄR »

Annons:

Cigarrettfimpar och tobaksaska
Kalk och aska
Dammsugarpåsar
Blöjor och dambindor
Material från vindsdjur
Källa: "Kompost från hushåll, trädgård och latrin" av Gunnar Eriksson, Natur & Kultur.

DIN EKONOMI

LÄS MER.

[Dansk bankavgift kan bli svensk](#)

[Fixa privatekonomin innan årsskiftet](#)

[Reglerna som ändras nästa år](#)

[Året då alla fick det bättre](#)

[Så växlar du pengar billigare](#)

[Få ordning på sommarens utsvävningar](#)

[Betaltjänsten som vill att du glömmor plånboken](#)

[Lån och lön – så blir din ekonomi 2012](#)

[Familjen tror det mesta blir dyrare](#)

[Fiska upp din mat vid dörren](#)

TIDIGARE ARTIKLAR

[Enkla knep skyddar mot tjuven](#)

[Obetalda sms-lån ökar kraftigt](#)

[Så bjuder du bäst på nätauktion](#)

[När skadan är skedd – missa inte ersättningen](#)

[Många krympte semesterkassan i år](#)

DEKLARATIONEN

[Ju yngre desto mer sjukpenningfusk](#)

[Många odlare hårt drabbade av regnet](#)

[Rekord i skatteåterbäring](#)

[Så kollar du skatten](#)

[Här kommer skattepengarna](#)

[Rekord i skatteåterbäring](#)

[Yngre vill ha skattepengar i klump](#)

[Drygt hälften valde e-deklaration](#)

[Deklarera aktier? Tack och lov för internet](#)

[Så slapp Lars Anders betala skatt två gånger](#)

ALLT OM:
DIN EKONOMI

Byrå som trotsar normer

PLUS Carina Holmgren tröttnade. Så sedan tre år driver hon en byrå med enbart kvinnliga jurister.

SENASTE NYTT

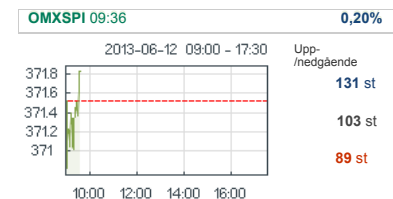
PLUS [Upplagt för maktskifte på flygmarknaden](#)
09:28

[Flygbolagen i hård strid om resenärer](#) 09:09

[Thorbjörn Spängs: Problemen kan bli akuta igen](#)
08:59

BÖRSKOLL NEW YORK

(Dow Jones Industria | ↓) **-0,76%**
tis 11 jun Slutnotering **15 122,02**

[Till börsöversikt](#)

ANNONS:

Exempel

Månadskostnaden blir 2 025 kr med rörlig ränta 7,95 % (2012-10-25). Effektiv ränta 9,42 % vid lånebelopp 100 000, löptid 5 år. Totalt belopp att betala: 125 106 kr.

Santander
CONSUMER BANK

[Läs mer](#)

DN.OFFERT i samarbete med Servicestart

Sök hjälpen på DN.Offert

POPULÄRA TJÄNSTER JUST NU

[Hemstädning](#)

[Trädgårrskötsel](#)

[Badrumsrenovering](#)

[Målning](#)

[Golvslipning](#)

[Husrenovering](#)

[Familjejurist](#)

[Fastighetsmäklare](#)

[Sök bland alla tjänster](#)

ANNONS:

20 minuter Klara, Färdiga, Gå!

Upplev vad valutamarknaden har att erbjuda på bara **20 minuter!**

Slösa inte någon tid!

Marginalhandel innebär hög risk.

Är du Intresserad av investeringar?
Hur kan du få en Investering på **€100 till €40.000...**
Det här är investeringen för dig.

Gör dig kvitt glasögon/linser

Linsbyte, RLE trifokal	34 000 kr
Ögonlaser, ReLex smile	22 900 kr

Proforma CLINIC

Boka förundersökning: 08-33 33 55

Ring för bokning: 08-403 056 20 info@extendmedia.se

Gör dig kvitt glasögon/linser

Linsbyte, RLE trifokal	34 000 kr
Ögonlaser, ReLex smile	22 900 kr

Proforma CLINIC

Boka förundersökning: 08-33 33 55

Ring för bokning: 08-403 056 20 info@extendmedia.se

Gör dig kvitt glasögon/linser

Linsbyte, RLE trifokal	34 000 kr
Ögonlaser, ReLex smile	22 900 kr

Proforma CLINIC

Boka förundersökning: 08-33 33 55

Ring för bokning: 08-403 056 20 info@extendmedia.se

Mer från förstasidan

Scapix

Just nu: Debatten igång i riksdagen

DN:s Jens Kärman rapporterar direkt. Följ vårens sista partiledardebatt.

USA:S ÖVERVAKNING

Edward Snowden tog sin tillflykt till Hongkong.

Foto:Kin Cheung

Nu börjar USA:s jakt på Snowden

Världens kanske mest jagade person. Edward Snowden har gått under jorden men tros ännu befinna sig i Hongkong.

PLUS Få litar på nätjättar, men det kanske finns en teknisk lösning.

"Litar inte alls på Facebook". Författare misstänksamma mot nätaktiviteter.

Ryssland kan erbjuda asyl

Talesperson för Kremli: Ryska myndigheter kommer att behandla en

SENASTE NYTT

Utevistelse stressar små barn 09:42

PLUS **Upplagt för maktskifte på flygmarknaden** 09:28

Flygbolagen i hård strid om resenärer 09:09

Abbmuseet slutar ta betalt av gående spädbarn 09:08

Thorbjörn Spängs: Problemen kan bli akuta igen 08:59

Just nu: Följ partiledardebatten 08:55

Hjälp oss att granska makten 08:46

Minskad förlust för SAS 08:18

Annonser:

VISIT NORWAY ANNONS

Vikingarnas gamla avrättningsplats

"De spikade upp huvuden – på en galge". Skrämmande historierna.

MEST LÄST

1. Pensionerad sköterska får dubbel lön
2. Toppnazists dagbok kastar nytt ljus över Hitler
3. Kändisdesigner jagas för obetalda arbeten
4. Snowdens övergivna flickvän "saknar kompass"
5. Så förlorade fåglarna sina penisar
6. Så irriterar dina vänner dig
7. Skillnaderna mellan svensk och amerikansk övervakning
8. Breivik vill inte ha av från sin mamma
9. Croneman: Jag känner vämjelse inför SVT:s

Originallet!
359:-

Just nu Gåva på köpet!

Lyko.se
Kontakliniker & Hjälpmedel

Succéoljan!

ANNONS:

Låna 10.000 – 350.000 kr

Låna pengar direkt online. Effektiv ränta från 3,76%- 14,03%
www.ikanobank.se

Årets studentpresent!

Ge bort en fartfylld & oförglömlig racingupplevelse! Boka idag!
www.drivingevent.com

Behöver du låna pengar?

Hos oss kan du låna upp till 350 000 kronor. Utan säkerhet.
www.wasakredit.se

MATCHAD

BOKA ANNONS HÄR >

DN.JOBB i samarbete med Mera Jobb.se

Köksansvarig lunchkock
Bergis Lunch Catering

Program Coordinator/Student Advisor
The Swedish Program

Key Account Manager
Nefab

Driven Key Account Manager
Bravida

Project Controller Sub-project Controller
ABB HVDC

Verksamhetschef till äldreomsorgen
Carema Care

VD
Borås Bil

Läkartidningen söker Chefredaktör och ansvarig utgivare
Läkartidningen

Group Business Controller
KVD Kvarndammen AB

Handläggare med teknisk inriktning
Säkerhetspolisen

[Till fler lediga jobb](#)

Mer från STHLM

Hårda regler lyfte elever

PLUS God disciplin har lyft Ronnaskolan. Nu är 74 procent av eleverna gymnasiebehöriga.

SENASTE NYTT

Abbmuseet slutar ta betalt av gående spädbarn 09:08

Restaurangbrand i Nynäshamn 06:12

Falsk polis slog till mot äldre dam 22:24

ansökan om politisk asyl från amerikanske visslaren Edward Snowden.

Assanges tips till Snowden: Åk till **Folkrättsexpert förvånad:** Latinamerika. Hongkong är inget bra val.

Foto: Magnus Hallgren

Hjälp DN att granska makten - tipsa oss

Vi behöver din hjälp i vårt arbete. Dagens Nyheter lägger stora resurser på granskande journalistik. Vi bearbetar samtliga tips som kommer in och gör egna omfattande efterforskningar.

Världens äldste död - blev 116 år gammal

Japanen Jiroemon Kimura föddes på 1800-talet. Nu har ett forskningsprojekt inletts för att ta reda på hur man uppnår en sådan aktningsvärd ålder.

Foto: Reuters

Foto: Anna-Lena Mattsson

Museet slutar ta betalt för bebisar

Abbamuseet backar om entré för spädbarn som kan gå. När Sandra fick betala 50 kronor i inträde för sitt barn i barnselen. Nu ändrar museet reglerna.

pinsamma hovningning

10. Tyskt plan lyftes upp ur Engelska kanalen

Kom i form 2013

Specialsajt. Recept, tränings- och motivationstips.

ANNONS:

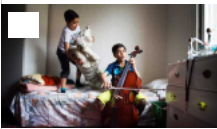
ARVID NORDQUIST ANNONS

Franskt fusk blev hyllat kaffe

Hemligheten som få vet om. Här är sanningen bakom hyllade kaffet.

SENASTE WEBB-TV

Barnen som spelar klassiskt

De sa Ja och I will till varandra

Bröllopskyssen

ANNONS:

HUSGUIDEN ANNONS

Okända hälso- risken i ditt hus

100 000-tals drabbas
Så gör du för att skydda dig.

Mer från Sport

Här började sagan om BP

PLUS | **barndomshemmet.** Stig Starckenberg var med och grundade Brommapojkarna 1942.

SENASTE NYTT

"Hoppas att man sparat sin bästa hockey till nu"
06:36

Hundratals åkare får problem med hjärtat efter Vasaloppet 06:34

Yderström ska sätta treorna 06:21

ANNONS:

JOBBAR DU EXTRA I SOMMAR?
NÄR SKA FÖRSTA LÖNEN
KOMMA EGENTLIGEN?

SE FILMEN →

UNTONEN
STUDENT

ANNONS:

Som medlem
ingår inkomst-
försäkring upp till
60 000 kr.

BLI MEDLEM →

UNTONEN
Facket i det privata arbetslivet

Bioprogrammet

[After Earth](#)

Onsdag dag + kväll

[Bakom stängda dörrar](#)

Onsdag dag

[Baksmällan del III](#)

Onsdag dag + kväll

[Bäst före](#)

Onsdag dag

[Croodarna](#)

Onsdag dag

[Den store Gatsby](#)

Onsdag dag + kväll

[Du gör mig galen! \(Silver Linings Playbook\)](#)

Onsdag dag + kväll

[En oväntad vänskap](#)

Onsdag dag

[En sång för Marion](#)

Onsdag dag + kväll

[Epic – skogens hemliga rike](#)

Onsdag dag + kväll

[Evil Dead](#)

Onsdag kväll

[Fast & Furious 6](#)

Onsdag dag + kväll

[Förtrollad av Paris](#)

Onsdag kväll

[I Give It a Year](#)

Onsdag kväll

[Identity Thief](#)

Onsdag dag

[Iron Man 3](#)

Onsdag dag + kväll

[Jakten](#)

Onsdag dag + kväll

[Jurassic Park](#)

Onsdag dag + kväll

[Krigets barn](#)

Onsdag dag

[Lilla Anna och Långa Farbrorn](#)

Onsdag dag

[Oblivion](#)

Onsdag dag + kväll

[Olympus Has Fallen](#)

Onsdag dag + kväll

[Only God Forgives](#)

Onsdag dag + kväll

[Renoir](#)

Onsdag dag + kväll

[Searching for Sugar man](#)

Onsdag dag + kväll

[Side Effects](#)

Onsdag kväll

[Star Trek Into Darkness](#)

Onsdag dag + kväll

[The Place Beyond the Pines](#)

Onsdag kväll

[Trance](#)

Onsdag dag + kväll

[Turinhästen](#)

Onsdag dag

[Zaytoun](#)

Onsdag kväll

Bioprogrammet

[Bakom stängda dörrar](#)

Onsdag kväll

[Den gröna cykeln](#)

Onsdag dag + kväll

[Den store Gatsby](#)

Onsdag dag + kväll

[En gång om året](#)

Onsdag dag + kväll

[En sång för Marion](#)

Onsdag dag + kväll

[Foxfire](#)

Onsdag kväll

[Jakten](#)

Onsdag dag + kväll

[Krigets barn](#)

Onsdag dag + kväll

[Les Misérables](#)

Onsdag kväll

[Lincoln](#)

Onsdag kväll

[No](#)

Onsdag kväll

[Renoir](#)

Onsdag dag

[Searching for Sugar man](#)

Onsdag kväll

[Star Trek Into Darkness](#)

Onsdag kväll

[Turinhästen](#)

Onsdag kväll

[VI](#)

Onsdag kväll

Nyheter direkt till dig

Nyheter
Ekonomi
Sport
Debatt
Ledare
Kultur

På vår mobilsajt hittar du nyheter, börskurser, sportresultat och mycket mer.

mobil.dn.se

DN:s appar

Ribbings etikettguide

På Stan

Ladda ner DN+ appen här i App store. Den är gratis och du kan gratis ladda ner ett provnummer. Sedan kan du prenumerera eller köpa lösnummer

Ladda ner DN+

PDF-tidningen är tidningen i hela sitt format, men i digital form och i ett format som du kan läsa överallt oavsett dator och webbläsare.

Läs mer om PDF-tidningen.

DN.se webbsupport hjälper dig med frågor om hur vår sajt fungerar och inte fungerar.

Kontakta DN webbsupport.

Fröstasidan STHLM Ekonomi Sport Kultur & Nöje Ledare Debatt Bostad Motor Resor Mat Livsstil Bloggar Webb-TV

Kontakta DN Prenumerera Ändra adress tillfälligt Annonsera på DN.se Annonsera i DN Advertise in DN Om DN & DN.se Teknisk info Om cookies Sökpartner: Eniro.se

Chefredaktör, vd och ansvarig utgivare: Peter Wolodarski. Redaktionschef DN.se: Anna Åberg. Redaktionschef: Caspar Opitz. E-post DN.se: www@dn.se

© Dagens Nyheter AB 2013